

Xəstəlik sinifi (XBT-10)	I Qan dövranı sisteminin xəstəlikləri
-------------------------------------	--

İlkin versiyanın tərtibatçı (İSİM)	Əlizadə İ.
---	-------------------

XBT-10 rubrikası	
I 48	Qulaqcıqların fibrilyasiyası və titrəməsi

Müalicə

AMPUTATOR MÜALİCƏ TAKTİKALARI

Cədvəl 1. Əsas dərman vasitələrinin siyahısı

№	Dərman preparatlarının adı (beynəlxalq patentləşdirilməmiş adı)	Tətbiq üsulu	SS
<i>Antiaritmik dərmanlar - yaxın zamanlarda başlayan AF üçün (48 saatdan az) sinus ritmini bərpa etmək üçün (tibbi kardioversiya)</i>			
1.	<i>Amiodaron</i>	inyeksiya üçün məhlul; bir saat ərzində 5 mq/kq v/d, sonra 50 mq/saat	I A
<i>Kardioversiya zamanı tromboembolik ağırlaşmaların qarşısının alınması üçün antikoagulyantlar</i>			
1.	<i>Heparin natrium (fraksiyalanmamış natrium heparin)</i>	inyeksiya üçün məhlul; terapeutik doza 60 BV/kq v/d , sonra v/d 1000-1200 V/saat bolyusun ilkin	I A

	APTT monitorinqi altında (APTT nəzarət dəyərindən 1,5-2,5 dəfə yüksək olmalıdır)	dozasında tromboembolik ağırlaşmala riskinin yüksək olduğu halda təyin edilir.	
2.	Enoksaparin natrium	inyeksiya üçün məhlul; D/a 100 BV/kq (1 mq/kq) hər 12 saatda, dərialtı inyeksiyasından əvvəl 30 mq preparatın v/d bolyus yeridilməsi aparıla bilər.	I A
3.	Nadroparin	inyeksiya məhlulu; v/d bolyus 86 BV/kq, sonra hər 12 saatdan bir d/a 86 BV/kq	I A
Sonradan uzunmüddətli istifadə üçün tromboembolik ağırlaşmaların qarşısının alınması üçün antikoagulyantlar			
1.	K vitamini antaqonisti Varfarin	tablet, doza INR(PT) nəzarəti altında fərdi olaraq seçilir (hədəf INR 2.0-3.0)	I A
2.	Rivaroksaban	tablet, 20 mq - gündə 1 dəfə; kreatinin klirensi ilə (Cockcroft-Gault düsturu ilə hesablanmış) 49-30 ml/dəq -15 mq gündə bir dəfə; kreatinin klirensi 15-29 ml/dəq olduqda ehtiyatla	I A
3.	Dabiqatran eteksilat	həb, 150 mq dozada – gündə 2 dəfə, 110 mq – gündə 2 dəfə risk faktorları olduqda (75 yaşdan yuxarı; kreatinin klirensi 50-30 ml/dəq (Cockcroft-Gault düsturuna görə) P-qlikoprotein inhibitorlarının eyni vaxtda istifadəsi; anamnezdə mədə-bağırsaq qanaxmasının əlaməti)	I A
4.	Apiksaban	həb, 5 mq – gündə 2 dəfə, risk faktorları (yaş ≥ 80 yaş, çəki ≤ 60 kq, plazma kreatinin səviyyəsi	I A

		≥133 mmol/l) olduqda 2,5 mq – gündə 2 dəfə.	
5.	Edoksaban	həb, 60 mq - gündə 1 dəfə, 30 mq - gündə 1 dəfə aşağı bədən çəkisi (≤60 kq), orta dərəcəli böyrək çatışmazlığı (kreatinin klirensi 30-50 ml/dəq) olan xəstələrdə, həmçinin P-qlikoprotein inhibitorlarının eyni vaxtda istifadəsi zamanı	I A
Effektiv kardioversiyadan sonra ürək vurğularının sayını idarə etmək üçün antiaritmik preparatlar			
1.	Amiodaron (ÜÇ simptomları və WPW sindromu olduqda da istifadə edilə bilər)	inyeksiya üçün məhlul, 1 saat ərzində 5 mq/kq v/d, sonra 50 mq/saat	I C
2.	Amiodaron	həb, 200 mq, 1 həftə ərzində gündə 3 dəfə, sonra 1 həftə ərzində dozanı gündə 2 həbə qədər azaltmaq və sinus ritmini saxlamaq və QT-yə nəzarət etmək (440 msn-dən çox olmamaq şərti ilə) 200 mq/gün saxlayıcı dozasına keçid.	I C
Sonrakı uzunmüddətli istifadə üçün ürək vurğularının sayını idarə etmək üçün beta-blokatorlar			
1.	Bisoprolol	həb, 2,5-10 mq, gündə bir dəfə	I A
2.	Karvedilol	həb, gündə 2 dəfə 3,125 - 25 mq	I A
3.	Metoprolol (WPW sindromunda istifadə etmək olmaz, hipotenziya və ya ÜÇ simptomları zamanı ehtiyatla)	həb, 50-100 mq, gündə iki dəfə	I A
Sonrakı uzunmüddətli istifadə üçün ürək vurğuları sayının nəzarəti			

üçün qeyri-dihidropiridin kalsium kanal antaqonistləri			
1.	Verapamil (WPW sindromunda istifadə etmək olmaz, hipotenziya və ya ÜÇ simptomları zamanı ehtiyatla)	həb, 40 mq, gündə iki dəfə; 360 mq gündə bir dəfə (uzun təsirli forma yalnız qısa təsirli formanın dozası seçildikdən sonra təyin edilir)	I A
2.	Diltiazem (WPW sindromunda istifadə etmək olmaz, hipotenziya və ya ÜÇ simptomları zamanı ehtiyatla)	həblər, 90 mq, gündə iki dəfə; 180 mq gündə bir dəfə (uzun təsirli forma yalnız qısa təsirli formanın dozası seçildikdən sonra təyin edilir)	I A
inotrop təsirli dərman vasitələri. Sonrakı uzunmüddətli istifadə üçün ürək vurğularının sayına nəzarət üçün ürək qlikozidləri			
1.	Digoksin (QF və hipotenziya, QF və ÜÇ üçün istifadə edilə bilər, WPW sindromunda istifadə etmək olmaz)	həb, 0,125-0,25 mq gündə bir dəfə	I B
Əsas qruplardan olan dərman vasitələrinin effektiv olmadığı halda sonrakı uzunmüddətli istifadə üçün ürək vurğularının sayını idarə etmək üçün istifadə edilə bilən antiaritmik dərmanlar (cədvəlin yuxarı sətrlərinə baxın)			
1.	Amiodaron (ÜÇ simptomları və WPW sindromu olduqda da istifadə edilə bilər)	həb, 100-200 mq, gündə bir dəfə, sinus ritminin qorunması və QTc nəzarəti (440 ms-dən çox olmamaq şərti ilə).	I C

İxtisarlar: APTT (aktivləşdirilmiş qismən tromboplastin vaxtı);
 INR (Beynəlxalq Normallaşdırılmış Nisbət);
 ÜÇ – Ürək çatışmazlığı
 SS – sübut səviyyəsi
 WPW – Wolff-Parkinson-White sindromu

Cədvəl 2. Əlavə dərman vasitələrinin siyahısı.

№	Dərman preparatlarının adı (beynəlxalq patentləşdirilməmiş adı)	Tətbiq üsulu	SS
<i>Antiaritmik preparatlar - təcili elektrik kardioversiyasına göstərişlər olmadıqda, yaxınlarda inkişaf etmiş QF üçün (48 saatdan az) sinus ritmini bərpa etmək üçün (medikamentoz kardioversiya)</i>			
1.	<i>Propafenon</i> (ürəkdə struktur dəyişikliklər olduqda istifadə edilmir)	həb, 150-600 mq peroral tibbi personalın nəzarəti altında	Ila B
<i>Kardioversiya zamanı tromboembolik ağırlaşmaların qarşısının alınması üçün antikoagulyantlar</i>			
1.	<i>Rivaroksaban</i>	həb, 20 mq - gündə 1 dəfə; 15 mq kreatinin klirensi (Cockroft-Gault düsturu ilə hesablanır) 49-30 ml/dəq olduqda, gündə bir dəfə; kreatinin klirensi 15-29 ml/dəq olduqda ehtiyatla. Terapiya Transezofagial exokardiografiya (TEE) nəzarəti altında nəzərdə tutulan kardioversiyadan ən azı 4 saat əvvəl başlayır.	Ila C
<i>İkili və üçlü kombinasiya terapiyası üçün antitrombositar preparatlar</i>			
1.	<i>Asetilsalisil turşusu</i>	həb, 75-100 mq gündə bir dəfə	Ila B/C
2.	<i>Klopidoqrel</i>	həb, 75 mq gündə bir dəfə	Ila B/C
3.	<i>Rivaroksaban</i>	həb, 2,5 mq gündə iki dəfə	Ila B/C
<i>Antiaritmik dərmanlar - uğurlu kardioversiyadan sonra ritmə nəzarət etmək üçün</i>			
1.	<i>Propafenon</i>	həb, 150-300 mq gündə iki dəfə	I A
<i>AÇF inhibitorları - miyokardın hipertrofiyasını azaltmaq / inkişafının qarşısını almaq üçün / neyromodulyasiya məqsədi üçün</i>			

1.	Kaptopril	həb, 25-50 mq/gün, qan təzyiqinə nəzarət	Ila B
2.	Enalapril	həb, 5-20 mq/gün, qan təzyiqinə nəzarət	Ila B
3.	Lizinopril	həb, 2,5-20 mq/gün, qan təzyiqinə nəzarət	Ila B
4.	Ramipril	həb/kapsul; 1,25- 5 mq/gün, qan təzyiqinə nəzarət	Ila B
Aldosteron antaqonistləri. Neyromodulyasiya məqsədi üçün kalium qoruyucu diuretik			
1.	Spirolakton	həb/kapsul, 12,5-50 mq	Ila B
2.	Eplerenon	həb, 25-50 mq gündə 1 dəfə, qanda kaliumun nəzarəti altında.	Ila B
Miyokardın hipertrofiyasını azaltmaq / inkişafının qarşısını almaq üçün / neyromodulyasiya məqsədi üçün angiotenzin II reseptor blokatorları			
1.	Kandesartan	həb, 4 mq/gün, qan təzyiqi nəzarəti altında	Ila B
2.	Valsartan	həb, 40-80 mq/gün, qan təzyiqi nəzarəti altında	Ila B
3.	Losartan	həb, 25-100 mq/gün, qan təzyiqi nəzarəti altında	Ila B
4.	Telmisartan	həb, 40-80 mq/gün, qan təzyiqi nəzarəti altında	Ila B
Диуретики для купирования симптомов застойной ХСН (петлевые и тиазидные)			
1.	Furosemid	ampula, 20-120 mq ə/d , v/d, diurezin və kalium səviyyəsi nəzarəti altında	B
2.	Furosemid	həb, 20-80 mq/gün, diurezin və kalium səviyyəsi nəzarəti altında	B
3.	Torasemid	həb, 2,5-10 mq/gün, diurezin və kalium səviyyəsi nəzarəti altında	B

4.	Hidroxlortiazid	həb, 12,5-50 mq/gün, diurezin və kalium səviyyəsi nəzarəti altında	A
QF olan xəstələrdə antikoagulyant və ya ikili/üçlü terapiyanın fəsadlarının müalicəsi/profilaktikası üçün proton pompası inhibitorları			
1.	Pantoprazol	kapsul, 20 mq, gündə iki dəfə	A
2.	Omeprazol	kapsul, 20 mq, gündə iki dəfə	A
Hipolipidemik preparatlar. Statinlər və kombinə olunmuş vasitələr .			
1.	Atorvastatin	həb, 40-80 mq/gün	A
2.	Rozuvastatin	həb, 10-20 mq/gün	B
3.	Simvastatin	həb, 20-80 mq/gün	B
3.	Ezetimib	həb 10 mq/gün (Rozuvastatinlə sabit kombinasiyada)	B

QF/QT olan bütün xəstələr ambulator mərhələdə dinamik müşahidədə olmalıdırlar.

ƏDƏBİYYAT:

Фибрилляция и трепетание предсердий - Клинические протокол МЗ РК - 2019 (Казахстан) - MedElement

Available from: <https://ref.az/Sd47qk>